

Björknäs förskola

Nacka kommun

Observationen genomfördes av:
Siv Kevin Sollentuna kommun
Katya Ramirez Alvarado Upplands Väsby
Vecka 8 2020

Innehållsförteckning

Kort om förskolan/skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden
- Om Våga visa
- Ev Kommentar från förskolan till rapporten

Kort om förskolan/skolan

Förskolan Björknäs

Antal barn	87
Antal avdelningar	5
Regi (ev fristående huvudman)	Kommunal
Ev profil/inriktning	
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	14 4

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Björknäs förskola den 17 och 18 februari 2020. Förskolans samtliga grupper observerades. Vi deltog vid aktiviteter såväl inne som ute, samlingar och måltider. Planerade samtal genomfördes med biträdande rektor som har det operativa ansvaret för verksamheten samt tre av förskollärarna. Spontana samtal förekom med andra pedagoger i verksamheten och med barnen. Avslutningsvis hade vi ett samtal med biträdande rektor. De dokument vi tagit del av har tillsammans med observationen legat till grund för våra reflektioner och bedömningar i rapporten.

Sammanfattning

Björknäs förskola är en kommunal förskola som ligger i centrala Björknäs. I närheten finns hyreshus, villor och skogsområden. På förskolan går 87 barn som är fördelade på fem avdelningar. Förskolan består av två hus som har en korridor som sammanfogar husen. Den stora gården ligger i anslutning till båda husen. Redan i entrén möts vi av förskolans syn och intentioner, det är tydligt att allas ursprung och språk respekteras och det genomsyrar avdelningarna på olika sätt. Vi ser att pedagogerna har positiva förväntningar på barnen. Under vår vistelse ser vi att alla pedagoger bemöter alla barn med ett respektfullt förhållningssätt. Vi ser att barnen har ett bra samspel i leken och det finns alltid en pedagog i närheten som hjälper till vid behov. Förskolans lärmiljöer är i mycket hög grad tilltalande, tillåtande och inspirerande vilket lockar barnen till utforskande och lärorika aktiviteter både självständigt och i grupp. Förskolan har ett barnråd som håller en mycket god kvalitet där barnen har ett stort inflytande i verksamheten och vid inköp av material. Verksamheten håller en hög pedagogisk kvalitet. Ledningen tillsammans med pedagogerna utvecklar verksamheten tillsammans. Biträdande rektor har mycket god kunskap om verksamheten, är närvarande och involverad på alla sätt och lyhörd för pedagoger, barn och vårdnadshavare.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Det finns en uttalad syn på hur värdegrunden ska fungera i verksamheten. I likabehandlingsplanen läser vi att förskolan är en förskola som ska möta alla med öppenhet, välkomnande och respekt och att värdegrunden ska synas i det dagliga arbetet. Redan i entrén möts vi av förskolans syn och intentioner, det är tydligt att allas ursprung och språk respekteras och det genomsyrar avdelningarna på olika sätt. I verksamheten ser vi många goda exempel på när barnen delas in i mindre grupper baserat på deras behov. Vi ser att pedagogerna har positiva förväntningar på barnen. Under vår vistelse ser vi att alla pedagoger bemöter alla barn med ett respektfullt förhållningssätt. Vi ser att barnen har ett bra samspel i leken och det finns alltid en pedagog i närheten som hjälper till vid behov. Barnens utveckling dokumenteras och barnen kan se deras utveckling i sina egna pärmar som finns på avdelningen. Dokumentationen finns även digitalt. Barnen är delaktiga i dokumentationen och får dokumentera själva i stor utsträckning. Barngruppen reflekterar och analyserar tillsammans med pedagogerna i mindre grupper, via skärmar och digitala böcker.

Omsorg, utveckling och lärande: Lärmiljöerna är i ganska stor utsträckning skapad av barnen, av deras projekt och inflytande. Den är varierande och stödjer barnens lek

och lärande. Rummen på de flesta avdelningarna är öppna och har materialet tillgängligt för barnen vilket bidrar till att barnen väljer lek och material efter eget intresse.

Det förekommer i stora delar att pedagogerna tar vara på den spontana undervisningen utifrån barnens intresse, erfarenheter och behov. Detta ligger till grund för den strukturerade undervisningen och använder sig av läroplanen. Under samtalen med pedagogerna tar de upp att samsynen med fokus på undervisning och målstyrda processer behöver vara mer tydlig i verksamheten. Det förekommer i stor utsträckning att digitala verktyg används naturligt som läromedel för att läsa böcker, skapa sina digitala böcker och för den pedagogiska dokumentationen. Det har även skapats ett digitalt rum som kommer användas mer.

Omsorg, omvårdnad, fostran och lärande håller en god kvalitet i stor utsträckning där pedagogerna med närhet och uppdelade små grupper når till alla på individnivå. Pedagogerna är i stor utsträckning väl medvetna om sin roll som pedagog. De skapar förutsättningar för att stödja och ge utmaningar på grupp- och individnivå både i leken och i det sociala samspelet. De tar till sig på ett respektfullt sätt barnens tankar och åsikter vid exempelvis lekar, vardagsrutiner och andra moment under dagen. Genom lek, rörelse och skapande får barnen i stor utsträckning utveckla sin kreativitet. Både på gården och inomhus utmanar barnen i stor utsträckning sin motorik, kroppsuppfattning och koordination.

Barnen dokumenteras för det mesta i form av bilder på materialet som samlas in och det som görs. Det skrivs även ner text av det barnen säger, som sätts upp på väggen. De äldsta barnen dokumenterar själva i stor utsträckning i form av bilder till sina egna digitala böcker och är med och skapar dokumentation till deras projekt i form av skapande av materialet. Barnen återberättar själva det de dokumenterat och vad det är som finns uppsatt på väggen. Både barn och pedagoger brukar reflektera och analysera tillsammans i mindre grupper, via skärmar och digitala böcker. Vårdnadshavare tar del av informationen och den pedagogiska dokumentationen via infomentor, som är en pedagogisk plattform för skoladministration, utvecklingssamtal, föräldraråd, veckobrev och det dagliga mötet. Infomentor används av några avdelningar och resten av avdelningarna använder sig utav veckobrev. Både infomentor och veckobrev är viktiga för verksamheten då det är där det beskrivs av pedagogerna vad de gjort under veckan eller dagen med en bild och korta beskrivningar.

Barnen utmanas i ganska stor utsträckning i såväl språk, matematik, teknik, naturvetenskap, hållbar utveckling. Barnens inflytande och pedagogernas förhållningssätt präglar verksamheten. Arbetet med barn i behov av särskilt stöd och med annat modersmål förekommer till stora delar medvetet, det utreds hur resurserna ska fördelas på bästa sätt.

Barns delaktighet och inflytande: Förskolans lärmiljöer är i mycket hög grad tilltalande, tillåtande och inspirerande vilket lockar barnen till utforskande och lärorika aktiviteter både självständigt och i grupp. Vi möter barn som ges många möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter samt påverka sin situation. Förskolan har ett barnråd som håller en mycket god kvalitet där barnen har ett stort inflytande om verksamheten och inköp av material. Barnen är delaktiga i planeringarna av olika aktiviteter ex Hasaloppet, Förskolans dag. Barnen visar vad de har gjort och berättar om dokumentationerna på väggarna. De delgav också dokumentation om deras egna bok som fanns digitalt. Verksamheten präglas av arbetsro och ett respektfullt förhållningssätt, såväl barnen emellan som mellan barnen och de vuxna. Barnen tar oftast ansvar för sina handlingar och miljön genom att bland annat plocka undan efter sig innan de påbörjar en ny aktivitet, ibland med stöd av pedagoger.

Barnens åsikter, delaktighet och inflytande präglar i hög grad verksamhetens innehåll och utformningen av undervisningen. Genom att pedagogerna är närvarande och de flesta medvetna i sin roll planeras undervisningen efter de spontana besök och barnens samtal och åsikter kring hur undervisningen ska byggas vidare.

Det ges i hög grad utrymme till att vara med och påverka vardagliga rutiner och viktiga beslut, såsom att bestämma innehållet för hasaloppet inför sportlovet. Barnrådet har en mycket god kvalitet. Här utvecklar de sina kunskaper kring hållbar utveckling, då de får vara med och bestämma materialet som kan behövas för undervisningen och för utomhusmiljön.

Alla avdelningar har en postlåda uppsatt utanför avdelningen, här postas det som skrivs gemensamt på avdelningen och som behöver tas upp inför nästa barnråd. Två representanter från varje avdelning är med och tar med sig detta brev till barnrådet. De yngsta är med och påverkar med hjälp av bildstöd, de äldsta hjälper med att ta med sig det dem yngsta skrivit med hjälp av pedagogerna till barnrådet.

Det märks i hög grad hur pedagoger är med och skapar talutrymme för att fånga barnens reflektioner kring den pedagogiska dokumentation som barnen själva är med och skapar samt bestämmer vad som ska vara med och inte. Barnens integritet tas i hög grad på allvar och barnen får känna sig bekväma med vilka bilder som tas samt att blöjbyten känns tryggt för dem allra yngsta. Innehållet av den digitala boken som används som redskap inför utvecklingssamtalet bestäms av barnen och det är de som får vara med och leda samtalet tillsammans med en pedagog.

Styrning och ledning:

Biträdande rektorn har mycket goda kunskaper om verksamheten, är närvarande och involverad på alla sätt och lyhörd för pedagoger, barn och vårdnadshavare.

Verksamheten håller en mycket god pedagogisk kvalitet. Ledningen och pedagogerna utvecklar verksamheten tillsammans. Pedagogmöten håller biträdande rektorn själv - ena veckan för förskollärarna, andra veckan för barnskötarna. Hon tycker det är viktigt att alla får utveckling utifrån uppdraget och att ge förutsättningar till kollegialt lärande och samsyn, med fokus på undervisning och målstyrda processer. Tillsammans med en av förskollärarna har hon skrivit litteratur för arbetet med läroplanen i förskolan. Pedagogerna tar upp i intervju att biträdande rektorn är lyhörd, tillgänglig och att de har ett stort inflytande i verksamheten, med frihet under ansvar. De tar också upp att biträdande rektorn ger förutsättningar för att de ska kunna utföra deras uppdrag. Förskolan har tydliga och strukturerade dokument som följs upp systematiskt av pedagoger. Utmaningarna för förskolan är att få råd med fler förskollärare. Det finns en plan för att ha en större andel förskollärare genom att erbjuda att barnskötare vidareutbildar sig till förskollärare. Samverkan med skolan är bra, biträdande rektorn har varit med och utarbetat rutiner för övergången.

Bedömning i skala²

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,8
Utveckling och lärande	3,8
Barns inflytande	4,0
Styrning och ledning	3,9

² 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Starka sidor

Barnen ges många möjligheter till att påverkas sin situation (barns inflytande)

Beskrivning: Vi möter barn som ges många möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter och därigenom möjlighet att påverka sin situation. Pedagogerna bemöter barnen med respekt och med positiva förväntningar på dem.

Bedömning: Barnens inflytande präglar verksamhet i mycket hög grad. Pedagogernas medvetna bemötande och förhållningssätt håller mycket hög kvalitet.

Biträdande rektors arbete för att utveckla verksamheten (Styrning och ledning)

Beskrivning: Bitr. rektorn har en ingående kunskap om verksamheten och bedriver ett medvetet utvecklingsarbete. Verksamheten utvärderas genomgripande och på olika sätt. Medarbetarnas deltagande är synliga i dokumenten och de är delaktiga i utvecklingsarbete

Bedömning: Förskolan präglas av ett engagerat ledarskap med stor kunskap om verksamhetens alla delar. Det finns en tydlig struktur och ett ansvar för att systematiskt utveckla arbetet tillsammans med pedagogerna

Inspirerande, tillgänglig och utmanande utemiljö (utveckling och lärande)

Beskrivning: Den stora välkomnade gården erbjuder naturliga lekmiljöer med träd, bergsområden som inbjuder till lek, rörelse och utmaningar för alla samt lekhus, material för sandlådelek. Det finns även möjligheter för olika odlingar i de olika odlingslådorna som finns på gården.

Bedömning: Verksamheten uppvisar goda lösningar på hur gården kan utnyttjas för att den ska ge inspiration och utmaningar för barnen.

Utvecklingsområden

Kollegialt lärande och samsyn med fokus på undervisning och målstyrda processer (Styrning och ledning)

Beskrivning: Den pedagogiska verksamheten har inte en likvärdig fokus på undervisning som en målstyrd process.

Bedömning: Det saknas en samsyn på hur undervisningen bedrivs som en målstyrd process med utgångspunkt i läroplanen.

Kommentar från Björknäs förskolas ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Vi har med glädje läst rapporten och konstaterade att vi själva skattade oss mycket lägre än vad observatörerna gjorde. Vid ett personalmöte diskuterade vi rapporten och blev imponerade av allt som observatörerna hann se och uppfatta. Alla vårdnadshavare på förskolan har fått tillgång till rapporten och den har diskuterats i föräldrarådet. Vårdnadshavarnas spontana reaktion har varit att först gratulera och sedan säga: *Men vi vet ju redan att ni är så här bra!*

Kommentar till observationens resultat

Vi tycker att observatörerna lyckades på kort tid se och uppfatta vår verksamhet. Vissa saker som för oss är självklara, bl.a. barns inflytande fick mycket positiva omdömen.

Att få sådana fina omdömen är oerhört glädjande och inspirerande. Det här givit oss mycket energi att gå vidare och planera för kommande läsår

Utvecklingsområden i observationsrapporten

Det utvecklingsområde om observatörerna pekade på var *Den pedagogiska verksamheten har inte en likvärdig fokus på undervisning som en målstyrd process.*

Vi har förstått att observatörerna såg att på en avdelning bedrevs mer omsorg än undervisning, vilket inte var överraskande för oss. Till hösten har personalsammansättning ändrats och det blir fler förskollärare på denna avdelning.

Vi kommer fortsätta ha fortbildning och diskussioner kring undervisningsbegreppet i förskolan för att få en samsyn kring hur undervisningen bedrivs som en målstyrd process med utgångspunkt i läroplanen.

*Saltsjö-Boo 3 juli 2020
Elisabet Wahlström, bitr. rektor, förskola
Södra Boo rektorsområde*

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida:

<https://www.nacka.se/underwebbar/anordnare-av-forskola-och-skola/kvalitet-forskola-skola/vaga-visa/>